

Sygn. akt IV U 309/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013r.

Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Duda- Marciszewska

Protokolant: sekr. sądowy Marlena Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2013r. we Włocławku na rozprawie

sprawy P. G.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej we W.

o ustalenie

na skutek odwołania P. G.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej we W.

z dnia 13 lutego 2013 roku znak: (...): (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż wnioskodawca P. G. podlega ubezpieczeniom społecznym rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno - rentowego oraz wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od 01 lipca 2007 roku.

UZASADNIENIE

W dniu 13 marca 2013 roku P. G. wniósł odwołanie od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowej we W. z dnia 13 lutego 2013 roku znak: (...): (...) stwierdzającej ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla wnioskodawcy P. G. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od dnia 01.07.2007r. oraz w zakresie ubezpieczenia emerytalno - rentowego w okresie od dnia 01.07.2007r.

W uzasadnieniu odwołania P. G. wskazał, iż nie jest w stanie prowadzić jakiejkolwiek działalności, z uwagi na niezdolność do pracy, a wyłączenia go z ubezpieczenia z datą wsteczną pociąga za sobą wyjątkowo ciężkie skutki dla ubezpieczonego, który działając w dobrej wierze, regularnie i od lat odprowadzał do KRUS składki z tytułu ubezpieczenia. Wielokrotnie KRUS sprawdzał jego uprawnienia do podlegania ubezpieczeniu rolniczemu i nigdy nie wnoszono z tego tytułu żadnych zastrzeżeń. Z dzierżawy gruntów ubezpieczony nie czerpał żadnych korzyści, a jego intencją było jedynie nie doprowadzenie, ażeby ziemia leżała odłogiem, gdyż sam, z uwagi na stan zdrowia nie był w stanie jej uprawiać. Osoba dzierżawiąca grunty nie podlegała ubezpieczeniu rolniczemu. Ubezpieczony jest właścicielem gospodarstwa rolnego od 11.10.1993 r. Prowadzenie działalności rolniczej łączył z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej, prowadząc firmę transportową. Decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 12.12. 2012 r. (...) -1/15, która uprawomocniła się 12 stycznia 2013 r., przyznana została ubezpieczonemu renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy. Zdaniem ubezpieczonego podstawą wyłączenia go z obowiązku ubezpieczenia powinno być ustalenie prawa do renty. Wyłączenie go z ubezpieczenia z datą wsteczną, od daty określonej jako data ustania ubezpieczenia do daty przyznania renty minął okres ponad 5- ciu lat, pociągnie za sobą niewyobrażalnie ciężkie skutki dla ubezpieczonego, co uwzględniając jego działanie w dobrej wierze nie powinno

mieć miejsca. Narusza to zasady słuszności, sprawiedliwości społecznej i zasady współżycia społecznego oraz zaufania obywatela do Państwa.

Ubezpieczony stał się ofiarą niedoskonałego i dualistycznego systemu ubezpieczeń społecznych. Zwrot składki ubezpieczeniowej nie rozwiązuje problemu, gdyż ubezpieczony opłacając ją pozostawał w przekonaniu, że zabezpiecza się na wypadek choroby, czy utraty zdolności do pracy i daje mu to prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P.Terenowa we W.w odpowiedzi na odwołanie podniósł, że P. G.na mocy aktu notarialnego Rep. A Nr (...) nabył gospodarstwo rolne położone w miejscowości L.na terenie gminy W.oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...)o łącznej powierzchni 3,26 ha fizycznych.

W dniu 02.09.1999r. do organu rentowego wpłynęło zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego rolników P. G.zam. ul. (...), (...)-(...) W.przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. W zgłoszeniu do ubezpieczenia wnioskodawca oświadczył, iż od dnia 11.10.1993r. prowadzi działalność rolniczą na gruntach o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,10 ha przeliczeniowych oraz że od dnia 01.09.1999r. chce podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników wykonując dodatkowo pozarolniczą działalność gospodarczą. Jednocześnie przedłożone zostały dokumenty, na podstawie których organ rentowy ustalił, iż wnioskodawca w okresach od dnia 01.11.1977r. do dnia 31.01.1982r., od dnia 01.04.1982r. do dnia 31.12.1988r. i od dnia 01.02.1989r. do dnia 31.08.1999r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, której przedmiot został określony

jako „transport ciężki”. W myśl art. 2 ustawy z dnia 12.09.1996r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1996 Nr 124 poz. 595) - rolnik lub domownik, który w dniu wejścia w życie ustawy podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej nie będąc pracownikiem i nie pozostając w stosunku służbowym, a spełnia warunki do podlegania ubezpieczeniu z mocy ustawy może złożyć Zakładowi lub Kasie oświadczenie, że chce podlegać temu ubezpieczeniu z wyłączeniem innego ubezpieczenia. W konsekwencji w dniu 06.09.1999r. wydana została decyzja dla P. G.o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno – rentowego od dnia 01.09. 1999r. Zgodnie z art. 7 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 Nr 50 , poz. 29)tekst jedn. ze zm.) - ubezpieczeniu z mocy ustawy podlega rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny. Natomiast w myśl art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – ilekroć w ustawie jest mowa o rolniku – rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia. Następnie w dniu 15.09.2004r. wpłynęło zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego o dochodzie podlegającym opodatkowaniem podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych. W konsekwencji dnia 30.09.2004r. została wydana decyzja stwierdzająca ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 01.10.2004r. dla wnioskodawcy P. G.z uwagi na niespełnianie warunków do dalszego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, określonych w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 02.04.2004r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2004, Nr 91, poz. 873).

Zgodnie z art. 5 ust. 1- 3 ustawy z dnia 02.04.2004r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz o zmianie niektórych innych ustaw - rolnik lub domownik, prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą lub współpracujący przy prowadzeniu tej działalności, podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w dniu wejścia w życie ustawy, jest zobowiązany, w terminie do dnia 30 września 2004r. udokumentować Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w jakiej formie jest opodatkowana prowadzona przez niego pozarolnicza działalność gospodarcza lub działalność, przy której jest osobą współpracującą, a w przypadku prowadzenia działalności w 2003r., udokumentować także wysokość należnego podatku za ten rok. Niedostarczenie dokumentów, wymienionych wyżej, powoduje ustanie ubezpieczenia z końcem trzeciego kwartału 2004 r.

Rolnik lub domownik zostaje wyłączony z ubezpieczenia z końcem trzeciego kwartału 2004 r. jeżeli z dokumentu, wymienionego wyżej wynika, że prowadzona przez niego pozarolnicza działalność gospodarcza lub działalność, przy

której prowadzeniu jest osobą współpracującą, jest opodatkowana na zasadach innych, niż określone w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym lub należny za ubiegły rok podatek przekroczył kwotę 2.528 zł.

W dniu 27.09.2005r. P. G.złożył w P.Terenowej KRUS we W.wniosek o przywrócenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 01.10.2004r., oświadczając jednocześnie pod odpowiedzialnością karną, iż prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni 5,10 ha. W konsekwencji Prezes KRUS wydał w dniu 28.09.2005r. decyzję o przywróceniu prawa do podlegania

ubezpieczeniu społecznemu rolników przez P. G.od dnia 01.10.2005r.

Następnie w dniu 21.04.2006r. rolnik złożył wniosek o wznowienie postępowania na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2006r. (Dz.U. Nr 134, poz. 947), który orzekł, iż art. 5a ust.6 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 3 ustawy zmieniającej z dnia 02.04.2004r., w zakresie, w jakim w 2004r. z dniem 01.10.2004r. wyłączył, ze względu na formę opodatkowania i wysokość należnego za 2003r. podatku, z obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, jest niezgodna z art. 2 Konstytucji - i przywrócenie prawa do podlegania ubezpieczeniu rolniczemu w okresie od 01.10.2004r. do 30.09.2005r. Organ rentowy na podstawie art. 145a kpa postanowieniem z dnia 23.05.2006r. wznowił postępowanie w sprawie ustalenia istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego i decyzją wydaną w dniu 23.05.2006r. orzekł o przywróceniu prawa do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników

na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego dla P. G.w okresie dnia 01.10.2004r. do dnia 30.09.2005r. Następnie w dniu 08.11.2012r. P. G.złożył wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, oświadczając jednocześnie iż jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 3,26 ha i że nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Organ rentowy po zbadaniu uprawnień i przeprowadzeniu postępowania orzeczniczego wydał w dniu 12.12.2012r. decyzję przyznającą wnioskodawcy prawo do renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym na okres od dnia 08.11.2012r. do dnia 31.12.2014r. Część uzupełniająca należnego świadczenia została zawieszona w 50% na podstawie art. 28 ust. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w myśl którego wypłata części uzupełniającej emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy ulega zawieszeniu w połowie, jeżeli rencista pobiera okresową rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy, nie dłużej jednak niż przez dwa lata. W dniu 18.01.2013r. P. G.złożył wniosek o podjęcia wypłaty należnego świadczenia rentowego w pełnej wysokości przedstawiając umowę dzierżawy z dnia 10.01.2013r. zawartą z W. O.na okres 10 lat obejmującą gospodarstwo rolne położone w miejscowości L.o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,100 ha przeliczeniowych.

Przedmiotowa umowa została w dniu zawarcia zarejestrowana w Starostwie Powiatowym we W.. Jednocześnie przedłożona została umowa dzierżawy z dnia 20.09.2002r. zawarta z W. O., na mocy której P. G.wydzierżawił gospodarstwo rolne stanowiące jego własność o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,100 ha przeliczeniowego na okres 10 lat oraz oświadczenie wnioskodawcy, iż z dniem 20.09.2002r. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Przedmiotowa umowa dzierżawy została zaewidencjonowała w Starostwie Powiatowym we W.dnia 02.04.2007r. W konsekwencji Prezes KRUS wydał zaskarżoną decyzję z dnia 13.02.2013r. o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników dla wnioskodawcy P. G.od dnia 01.07.2007r. z uwagi na fakt, iż nie spełniał on ustawowych przesłanek do polegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, i gdyż nie prowadził osobiście i na własny rachunek działalności rolniczej w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym, przyjmując za dzień jej zaprzestania datę zarejestrowania umowy w Starostwie Powiatowym we W.. Zgodnie z art.3a ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników - w brzmieniu obowiązującym przed dniem 01.10.2009r. - ubezpieczenie ustaje z końcem kwartału, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu.

Natomiast w myśl art. 4a ust. 2 — w brzmieniu obowiązującym przed dniem 01.10.2009r. obowiązek opłacenia składki powstaje z pierwszym dniem kwartału, w którym powstało ubezpieczenie, a ustaje z ostatnim dniem kwartału, w którym ustaje ubezpieczenie.

W odwołaniu kierowanym do Sądu P. G.podnosi, iż sam ze względu na stan zdrowia nie był w stanie prowadzić działalności rolniczej, tym samym potwierdzając fakt zaprzestania jej prowadzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. G. na mocy aktu notarialnego Rep. A Nr (...). nabył gospodarstwo rolne położone w miejscowości L. na terenie gminy W. oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...) o łącznej powierzchni 3,26 ha fizycznych.

Dowód: akt notarialny w aktach organu rentowego k.-8-14.

W dniu 02.09.1999r. do KRUS wpłynęło zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego rolników P. G. zam. ul. (...), (...)- (...) W. przy jednoczesnym prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. W zgłoszeniu do ubezpieczenia wnioskodawca oświadczył, iż od dnia 11.10.1993r. prowadzi działalność rolniczą na gruntach o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,10 ha przeliczeniowych oraz że od dnia 01.09.1999r. chce podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników wykonując dodatkowo pozarolniczą działalność gospodarczą (wnioskodawca w okresach od dnia 01.11.1977r. do dnia 31.01.1982r., od dnia 01.04.1982r. do dnia 31.12.1988r. i od dnia 01.02.1989r. do dnia 31.08.1999r. podlegał ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, której przedmiot został określony jako „transport ciężki”).

Dowód: zgłoszenie w aktach organu rentowego k.-1, oświadczenia w aktach organu rentowego k.-2,3, zaświadczenia w aktach organu rentowego k.-4,5.

W dniu 06.09.1999r. wydana została decyzja Prezesa KRUS dla P. G. o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno – rentowego od dnia 01.09. 1999r.

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-16.

W dniu 15.09.2004r. do KRUS wpłynęło zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego o dochodzie podlegającym opodatkowaniem podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych.

Dowód: zaświadczenie w aktach organu rentowego k.-19.

W konsekwencji dnia 30.09.2004r. została wydana przez Prezesa KRUS decyzja stwierdzająca ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 01.10.2004r. dla wnioskodawcy P. G..

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-23.

W dniu 27.09.2005r. P. G. złożył w P. Terenowej KRUS we W. wniosek o przywrócenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 01.10.2004r., oświadczając jednocześnie, iż prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni 5,10 ha.

Dowód: wniosek w aktach organu rentowego k.-34.

W konsekwencji Prezes KRUS wydał w dniu 28.09.2005r. decyzję o przywróceniu prawa do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników przez P. G. od dnia 01.10.2005r.

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-37.

Następnie w dniu 21.04.2006r. złożył w KRUS wniosek o wznowienie postępowania na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2006r. (Dz.U. Nr 134, poz. 947) i przywrócenie prawa do podlegania ubezpieczeniu rolniczemu w okresie od 01.10.2004r. do 30.09.2005r.

Dowód: wniosek w aktach organu rentowego k.-40.

Organ rentowy postanowieniem z dnia 23.05.2006r. wznowił postępowanie w sprawie ustalenia istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego i decyzją wydaną w dniu 23.05.2006r. orzekł o przywróceniu prawa do podlegania

ubezpieczeniu społecznemu rolników na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego dla P. G. w okresie dnia 01.10.2004r. do dnia 30.09.2005r.

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-45.

Prezes KRUS wydał w dniu 12.12.2012r. decyzję przyznającą wnioskodawcy prawo do renty rolniczej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym na okres od dnia 08.11.2012r. do dnia 31.12.2014r. Część uzupełniająca należnego świadczenia została zawieszona w 50%.

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-69.

W dniu 18.01.2013r. P. G. złożył wniosek o podjęcia wypłaty należnego świadczenia rentowego w pełnej wysokości przedstawiając umowę dzierżawy z dnia 10.01.2013r. zawartą z W. O. na okres 10 lat obejmującą gospodarstwo rolne położone w miejscowości L. o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,100 ha przeliczeniowych. Przedmiotowa umowa została w dniu zawarcia zarejestrowana w Starostwie Powiatowym we W.. Jednocześnie przedłożona została umowa dzierżawy z dnia 20.09.2002r. zawarta z W. O., na mocy której P. G. wydzierżawił gospodarstwo rolne stanowiące jego własność o powierzchni 3,26 ha fizycznych, co stanowi 5,100 ha przeliczeniowego na okres 10 lat. Przedmiotowa umowa dzierżawy została zaewidencjonowała w Starostwie Powiatowym we W. dnia 02.04.2007r.

Dowód: umowy dzierżawy w aktach organu rentowego k.-70,71.

Prezes KRUS decyzją z dnia 13 lutego 2013 roku znak: (...): (...) stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników dla wnioskodawcy P. G. w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od dnia 01.07.2007r. oraz w zakresie ubezpieczenia emerytalno - rentowego w okresie od dnia 01.07.2007r. W uzasadnieniu wskazano, iż wnioskodawca nie spełniał on ustawowych przesłanek do polegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, gdyż nie prowadził osobiście i na własny rachunek działalności rolniczej w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym.

Dowód: decyzja w aktach organu rentowego k.-74.

P. G. nieprzerwanie od 11.10.1993r. prowadził działalność rolniczą na terenie gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości L. na terenie gminy W. oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...) o łącznej powierzchni 3,26 ha fizycznych. Ze względu na stan zdrowia P. G. zawarł z W. O. obowiązującą także w okresie od 01.07.2007r. umowę o wykonywanie usług w zakresie pomocy w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. P. G. sam decydował o charakterze upraw, płacił podatki, kupował środki ochrony roślin, sprzedawał płody rolne.

Dowód: zeznania wnioskodawcy P. G. na płycie z nagrania zapisu cyfrowego z przebiegu rozprawy z dnia 26 września 2013 roku w formacie obrazu i dźwięku (k.-41) 00:10:47-00:22:00, zeznania świadka W. O. na płycie z nagrania zapisu cyfrowego z przebiegu rozprawy z dnia 26 września 2013 roku w formacie obrazu i dźwięku (k.-41) 00:02:52-00:06:30.

Sąd zważył, co następuje:

Powyżej ustalony stan faktyczny Sąd oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania i ujawnionym na rozprawie, przede wszystkim w postaci dołączonych do akt dokumentów zebranych w aktach organu rentowego. Przedmiotowy materiał Sąd uznał za rzetelny i wiarygodny. Strony bowiem w trakcie postępowania nie kwestionowały jego prawdziwości, a jedynie odmiennie go interpretowały oraz wyprowadzały z niego odmiennie konkluzje o charakterze tak faktycznym jak i jurydycznym. Tym samym należy skonstatować, iż brak jest przesłanek by odmówić dokumentom zgromadzonym w aktach organu rentowego przymiotu wiarygodności. W konsekwencji przedmiotowy materiał dowodowy pozwolił dokonać w znacznym zakresie rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Dokonując ustaleń osoby faktycznie użytkującej w okresie od dnia 01.07.2007r. gospodarstwo rolne położone w miejscowości L. na terenie gminy W. oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...) o łącznej powierzchni 3,26 ha

fizycznych, i tym samym ustalenia osoby prowadzącej tam działalność rolniczą, Sąd meriti oparł się o wiarygodne i rzetelne zeznania tak wnioskodawcy P. G. jak i świadka W. O.. Wymienieni zgodnie i jednoznacznie stwierdzili, iż w w/w okresie to P. G. prowadził działalność rolniczą na gruntach rolnych położonych w miejscowości L. na terenie gminy W. oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...) o łącznej powierzchni 3,26 ha fizycznych. Jedynie ze względu na stan zdrowia P. G. zawarł z W. O. w 2004 roku umowę o wykonywanie usług w zakresie pomocy w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. P. G. sam decydował o charakterze upraw, płacił podatki, kupował środki ochrony roślin, sprzedawał płody rolne. W tym kontekście podkreślenia wymaga, iż tak wnioskodawca jak i świadek zeznawali w sposób dość szczegółowy co do istoty sporu, obrazując podniesione okoliczności w sposób zbieżny i pozbawiony jakichkolwiek wewnętrznych sprzeczności. Ich relacje są logiczne i wzajemnie się uzupełniają.

Osią sporu w niniejszej sprawie było kwestionowane przez P. G. ustalenie organu rentowego, iż wnioskodawca w okresie od dnia 01.07.2007r. zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

W przedmiotowej sprawie Sąd uznał, wbrew słusznie kwestionowanym przez wnioskodawcę stanowisku organu rentowemu, że w inkryminowanym czasokresie P. G. prowadził działalność rolniczą, choć nie osobiście. Taka konstatacja jest w pełni uprawniona w świetle stosownych przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników, co poniżej zostanie wykazane poprzez odtworzenie procesu subsumpcyjnego, prowadzącego Sąd do owego przekonania.

W tym miejscu należy podnieść, iż treść przepisu art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity z dnia 10 marca 2008 roku, Dz. U. Nr 50, poz. 291 z późn. zm.) i art. 16 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy, stanowią, że ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny, jeżeli ten rolnik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Z kolei zgodnie z aktualnym i ówczesnym brzmieniem art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników przez rolnika rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

W niniejszej sprawie wnioskodawca dowodnie wykazał, poprzez zeznania swoje i świadka, iż G. nieprzerwanie od 11.10.1993r. prowadził działalność rolniczą na terenie gospodarstwa rolnego położonego w miejscowości L. na terenie gminy W. oznaczone numerami geodezyjnymi działek (...) o łącznej powierzchni 3,26 ha fizycznych. Ze względu na stan zdrowia P. G. zawarł z W. O. umowę o wykonywanie usług w zakresie pomocy w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. P. G. sam decydował o charakterze upraw, płacił podatki, kupował środki ochrony roślin, sprzedawał płody rolne. Zawarte umowy dzierżawy z dnia 10.01.2013r. i z dnia 20.09.2002r. nie wykluczają prowadzenia działalności rolniczej przez wnioskodawcę, który choć w okresie od 01.07.2007r. nie wykonywał jej technicznych aspektów w sposób osobisty (co na skutek rozwoju techniki i różnych form kooperacji rolniczej nie jest w dniu dzisiejszym czymś odosobnionym), to jednak w inkryminowanym czasie samodzielnie finansował prowadzenie działalności rolniczej, podejmował decyzje co do sposobu uprawy ziemi, przeznaczenia płodów rolnych, spożytkowania pożytków płynących z prowadzenia działalności rolniczej, co w stopniu wystarczającym wyraża jego status jako osoby prowadzącej działalność rolniczą.

W tym kontekście należy zauważyć, iż sąd w postępowaniu cywilnym orzeka na podstawie zgromadzonego w wyniku inicjatywy stron procesowych materiału dowodowego. Obowiązek udowodnienia okoliczności z których strona wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne wypływa wprost z art. 6 kc. Zgodnie z tym przepisem to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodu w zakresie ewentualnego dowodzenia charakteru jego statusu w okresie od 01.07.2007r. Przenosząc wyrażony w art. 6 kc, tradycyjnie zaliczany do instytucji prawa materialnego obowiązek dowodzenia powoływanych przez stronę okoliczności na grunt prawnoprocesowy wskazać należy, że koresponduje on z wyrażoną w art. 232 kpc zasadą inicjatywy procesowej stron. Zgodnie bowiem z treścią przywołanego przepisu o proceduralnym charakterze strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą

skutki prawne. Literalna wykładnia omawianego przepisu, jak również jednolite poglądy wyrażane przez doktrynę i orzecznictwo nie pozostawiają wątpliwości, że to strony są „gospodarzami” postępowania, a dopuszczenie przez sąd z urzędu dowodu nie wskazanego przez stronę może nastąpić jedynie w wypadkach wyjątkowych i dotyczy sytuacji, w której pomimo aktywności stron w procesie nie jest możliwe wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do rozstrzygnięcia sprawy. W żadnym zaś razie przepis art. 232 kpc nie może być wykorzystywany jako swoista „furtka” do przerzucenia na sąd obowiązków, które ciążą na stronie i które służą jej interesom. Dla poparcia przedstawionego powyżej stanowiska wskazać należy, że w orzeczeniu z dnia 7 listopada 1997 roku [III CKN 244/97, OSNC 1998, nr 3, poz. 52] Sąd Najwyższy stwierdził, że możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu nie wskazanego przez strony nie oznacza, że sąd obowiązany jest zastąpić własnym działaniem bezczynność strony, a skorzystanie przez sąd za swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej jest możliwe jedynie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze. Z taką jednak sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, prowadzone z inicjatywy stron, należy w opinii Sądu Okręgowego we Włocławku określić jako wyczerpujące i tym samym wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sporu.

Mając na uwadze powyższe rozważania uwzględniono odwołanie P. G. i w konsekwencji, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 kpc, orzeczono jak w sentencji uzasadnianego wyroku, tj. zmieniono zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalono, iż wnioskodawca P. G. podlega ubezpieczeniom społecznym rolników w zakresie ubezpieczenia emerytalno-rentowego oraz wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego od 1 lipca 2007 roku.